PHauloosi
Tasalonqqe Asaassi
Xaafido KOIRO Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

Tasalonqqee Maqadooniyaa geetettiya Rooma biittaayyo waanna katama. PHauloosi Tasalonqqen woosa keettaa essidoogee Pilphphisiyuusa yeddidi kiyidoogaappe guyyiyaana. Gidoshin, Aihudatu ammanuwaa ekkanau shiiqi eqqida Aihuda gidenna asati PHauloosi tamaarissiyo, Kiristtinnaa timirttiyan gooshettido gishshau, Aihudati PHauloosa qanaatidi, phalqqettaa denttidosona. Hegaa gishshau PHauloosi Tasalonqqe yeddidi, wolqqan Beeriyaa biis. Takkiiddi i Tasalonqqe gakkido wode, matan a maaddiya Ximootiyoosi Tasalonqqe woosa keettan de7iya hanotaa ayyo istti naa77an xaafiis.

PHauloosi koiro kiitaa Tasalonqqe asaassi xaafidoogee, ammaniya asaa wolqqaa kunttanaassanne minttettanaassa. I eta ammanuwaabaanne eta siiquwaabaa lo77o oduwaa siyiis. Hegaa gishshau, eta galatees. Kase i eta giddon de7ido wode, waanida de7uwaa de7idaakko eta hassayissees. Hegaappe oishata zaarees. He oishatuppekka amaridaageeti: “Kiristtoosi ha sa7aa simmanaappe kasetidi haiqqida ammaniya asi, Kiristtoosa simoi immiyo merinaa de7uwaa ekkanau danddayii? Kiristtoosi simmidi yaanai audee?” yaagiyaageeta. PHauloosikka he gaittida kayyiyan etau odiiddi, “Kiristtoosi naa77antto yaanaagaa ufaissan naagiiddi i yaana gakkanaashin woppu giidi intte oosuwaa oottite” yaagidi zorees.

---

1 1Nuuni PHauloosi, Sillaasinne Ximootiyoosi Tasalonqqe
woosa keettan de7iya asaayyo ha dabddaabbiyaa
xaafoos; he woosa keettai Xoossaa nu Aawaabaanne Godaa
Yesuus Kiristtoosabaa.

Xoossaa nu Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristtoosappe,
aaro kehatettainne sarotettai intteyyo gido.

Tasalonqqe Asaa De7uwaanne Ammanuwaa

2 Nuuni Xoossaa woossiyo wode inttena hassayidi,
intteyyo ubbaayyo ubba wode Xoossaa galatoos. 3 Nuuni
nu Xoossaa, nu Aawaa sinttan ammanuwan intte oottido
oosuwaanne, siiquwan intte daafurido daafuraa, qassi
Xoossai intteyyo nu Godaa Yesuus Kiristtoosa baggaara
immana giidoogaa ekkanau gencciyo genccaa ubba wode
hassayoos.
4 Nu ishatoo, Xoossai inttena siiqiyoogaanne inttena
babaa oottanau dooridoogaa nuuni eroos. 5 Aissi giikko,
nuuni wonggeliyaa wolqqan, Geeshsha Ayyaanaaninne
he wonggelee tuma gididoogaa wurssi ammaniyoogan
intteyyo ehiidoogaappe attin, doona xalaalan ehibookko.
Nuuni inttenaara de7iyo wode, intte gishshau waani
de7idaakko, intte ereeta. 6 Qassi intte daro waayettikkokka,
Geeshsha Ayyaanai immido ufaissaara kiitaa
ekkideta; nunanne Godaa milatideta. 7 Hegaa gishshau,
Maqidooniyaa giyo biittaaninne Akaayiyaa giyo biittan
de7iya ammaniya ubbatuyyo leemiso gidideta. 8 Aissi
giikko, Godaa qaalai intteppe kiyidi, Maqidooniyaaninne
Akaayiyaa xalaalan siyettibeenna; shin Xoossaa intte
ammaniyoogee ubbasan siyettiis. Simmi nuuni haasayanau
koshshiyaabi aibinne baawa. 9 Aissi giikko, nuuni inttekko
biido wode, intte nuna waati mokkidaakkonne qassi
intte intte eeqaa aggidi, worddotenna de7o Xoossaayyo
oottanau waani simmidaakko, eti bantta huuphen
haasayoosona. 10 Qassi Xoossaa Na7ai Yesuusi, Xoossai
haiquwaappe denttidoogee, nuna sinttappe yaana Xoossaa
hanqquwaappe ashshiyaagee saluwaappe yaanaagaa intte
naagiyoogaa eti haasayoosona.

PHauloosi Yesuusi Kiittido Asa Gididi Tasalonqqen Oottido Oosuwaa

2 1 Ta ishatoo, nuuni inttekko biidoogee mela
gidennaagaa intte intte huuphen ereeta. 2 SHin

1:6 Oos 17:5-9

nuuni inttekko yaanaappe kase Piliphphisiyuusa giyo
kataman waayettidoogaanne cayettidoogaa intte ereeta;
daro phalqqettai de7ikkokka, intteyyo a wonggeliyaa
mishiraachchuwaa yootana mala, Xoossai nuuyyo
minotettaa immiis. 3Nuuni inttena woossiyoogee balan woi
tunatettan woi geniyan gidenna.

4SHin Xoossai wonggeliyaa hadaraa ekkanau nuuni
ammanettiyaageeta gidin, nuuyyo he hadaraa immiis;
he immidoogaadankka nuuni haasayoos. Qassi nuuni
nu wozanaa xomoosiya Xoossaa ufaissiyaagaadan
haasayoosippe attin, asa ufaissiyaagaadan haasayokko.
5Nuuni inttekko cimo haasayaara yibeennaagaa, woikko
nuuni uuzettiyoogaa genttiya haasayaa haasayibeennaagaa
intte loitti ereeta; Xoossaikka nuuyyo markka. 6Nuuni
Kiristtoosi kiittidoogeeta gidiiddi, intteppe bonchcho
ekkanau danddayikkokka, ooppenne intteppe gidin
woi haratuppekka gidin, bonchcho koyibookko. 7SHin
nuuni aayyiyaa ba naata dichchiyoogaadan, intte giddon
ashkke gidida. 8Inttena siiqido gishshau, Xoossaa
wonggeliyaa intteyyo immanaagaa xalaala gidennan, nu
de7uwaakka intteyyo immanau giigi uttida; aissi giikko,
intte nuuyyo daro al77o. 9Ta ishatoo, nu oosuwaanne nu
daafuraa intte akeekeeta; intteyyo Xoossaa wonggeliyaa
mishiraachchuwaa yootiiddi, inttena ainne waayissenna
mala, qamminne gallassi nuuni oottida.

10Nu de7oi intte matan, ammaniyaageetu matan,
geeshsha, xillonne borettennaagaa gidiyoogau intte
markka; qassi Xoossaikka markka. 11Nuuni intteyyo
huuphiyan huuphiyan aawai ba naatuyyo haniyoogaadan
hanidoogaa ereeta. 12Nuuni inttena zorida; minttettida.
Qassi a kawotettaanne a bonchchuwaa shaakkanau inttena
xeesiya Xoossaa ufaissiya de7uwaa intte de7ana mala,
intteyyo minttidi yootida.

13Intte nuuppe Xoossaa qaalaa tuma gididoogaadan
ekkido wode, Xoossaa kiitadan ekkidoogaappe attin,
asa kiitadan ekkibeenna gishshau, nuuni Xoossaa
ubba wode hegaa gaasuwan galatoos; Xoossaa qaalai
ammaniyaageetun, inttenan oottees.

2:2 Oos 16:19-24; 17:1-9

14 Aissi giikko, ta ishatoo, Kiristtoos Yesuusayyo
Yihudaa giyo biittan de7iya woosa keettatuura, intte
leemisetteeta; hegeeti Xoossaa woosa keettata. Aihudati
eta waissidoogaadan, intte biittaa asaikka inttena
waissiis. 15 He Aihudati Godaa Yesuusanne hananabaa
yootiyaageeta woridosona; qassi nuna yedettidosona. Eti
Xoossaa ufaissokkona; asa ubbaakka ixxoosona. 16 Aihuda
gidenna asai attana mala, nuuni etau qaalaa yootiyoogaa
diggoosona. Qassi eta nagaraikka ubba wode dari dari bees.
SHin wurssettan Xoossaa hanqqoi eta bolli wodhdhiis.

PHauloosi Tasalonqqe Asaa Naa77anttuwaa Xomoosanau Amottido Amuwaa

17 SHin ta ishatoo, nuuni nu qofan gidennan, asatettaa
xalaalan intteppe guutta wodiyau shaahettido wode,
inttena daro laamotidi, be7anau keehi koyida. 18 Aissi
giikko, nuuni inttekko simmidi baanau koyida. Harai atto,
taani PHauloosikka darotoo inttekko baanau mala be7aas;
shin Seexaanai nuna diggiis. 19 Aissi giikko, nu Godaa
Yesuus Kiristtoosi yiyo wode, nuuni be7ana giidi ufaissan
naagiyoogee, woikko nu ufaissai, woikko nuuni ceeqettiyo
akiliile oonee? Inttena gidekketiiyye? 20 Aissi giikko, intte
nu bonchchonne nu ufaissa.

3 1 Hegaa gishshau, nuuyyo genccanau danddayettennan
ixxido wode, Ateena giyo kataman nurkka attanau
qofaa qachchida. 2 Inttena zoranaadaaninne intte
ammanuwan inttena minttanaadan, Xoossau oottiya
nu ishaa, nunaara issippe Kiristtoosa wonggeliyaa
mishiraachchuwaa yootiya Ximootiyoosa inttekko
kiittida. 3 Ha waayiyaa gaasuwan intteppe ooninne guyye
simmenna mala, a kiittida. Nuuni hegau doorettidoogaa
intte intte huuphen ereeta. 4 Aissi giikko, nuuni inttenaara
de7iiddi, nuuni waayettanaagaa kasetidi intteyyo yootida;
qassi intte eriyoogaadankka kase hegaadan haniis. 5 Hegaa
gishshau, qassi genccanau tau danddayettennan ixxido
wode, “Ooni erii xalahe halaqai eta paaccennan aggenna.

2:14 Oos 17:5 **2:15** Oos 9:23, 29; 13:45, 50; 14:2, 5, 19; 17:5, 13; 18:12
3:1 Oos 17:15

Nu daafuraikka mela gidennan aggenna" yaagada intte ammanuwaabaa eranau Ximootiyoosa inttekko kiittaas.
6SHin ha77i Ximootiyoosi intte matappe nuukko yiidi, intte ammanuwaabaanne intte siiquwaabaa intteyyo mishiraachcho giidi nuuyyo yootiis. Qassi nuuni inttena be7anau laamotiyoogaadan inttekka nuna be7anau laamotiiddi, ubba wode nuuyyo lo77obaa qoppiyoogaa i yootiis. 7Hegaa gishshau, ta ishatoo, nu waayiyaaninne nu tuggan ubban intte ammanuwaa baggaara intteban minettida. 8Godan minnidi intte de7ikko, nuunikka tumu de7oos. 9Aissi giikko, nuuni inttebaayyo Xoossaa galatoos. Nuuni nu Xoossaa sinttan intte gishshau de7iya ufaissa ubbau a daro galatoos. 10Nuuni inttena be7anaunne intte ammanuwau paccidabaa kunttanau, qamminne gallassi nu kumetta wozanaappe Xoossaa woossoos.
11Nu Aawai, nu Xoossai ba huuphen, qassi nu Godai Yesuus Kiristtoosi nuuni inttekko biyo ogiyaa nuuyyo giigisso. 12Nuuni inttena keehi siiqiyoogaadan, Xoossai intte issoi issuwaa siiqiyo siiquwaanne qassi asa ubbaa siiqiyo siiquwaa intteyyo darissonne gujjo. 13Nu Godai Yesuus Kiristtoosi ba geeshshatu ubbaara yiyo wode, nu Xoossaa, nu aawaa sinttan geeshshatanne borettennaageeta oottidi, inttena i minttetto.

Xoossaa Ufaissiya De7uwaa

4 1Simmi wurssettan, ta ishatoo, Xoossaa ufaissanau intte waani de7anau bessiyaakko, nuuppe tamaarideta. Hegee intte kaseesappe de7iyo maaraa; shin ha77i intte kaseegaappe loittidi oottanaadan, Godaa Yesuusa sunttan inttena woossoosinne zoroos. 2Aissi giikko, nuuni Godaa Yesuusa maataa baggaara intteyyo immido azazoi augaakko, intte ereeta.
3Aissi giikko, Xoossai intteppe koyiyoogee aibee giikko, intte geeshsha gidanaagaanne shaaramuxiyoogaa muleera agganaagaa koyees. 4Intte ubbai huuphen huuphen geeshshatettaaninne bonchchuwan machcho waati ekkiyaakko eranau besseesippe attin, 5Xoossaa erenna ammanenna asatudan, keehi amottiyoogan ekkanau

---

3:6 Oos 18:5

bessenna. 6Nuuni qassi kase intteyyo yootidoogaadaaninne
inttena mintti zoridoogaadan, Godai hagaa malaban ubban
halo kessiyaagaa gidiyo gishshau, ooninne ha yohuwan ba
ishaa naaqqanaunne cimmanau bessenna. 7Aissi giikko,
Xoossai nuna geeshshatettan de7anau xeesidoogaappe attin,
tunatettan de7anau xeesibeenna. 8Hegaa gishshau, ha
timirttiyaa ixxiya ooninne intteyyo ba Geeshsha Ayyaanaa
immiya Xoossaa ixxeesippe attin, asa ixxenna.
9Intte intte huuphen issoi issuwaa siiqanaadan,
Xoossai inttena tamaarissido gishshau, intte intte
ishata waati siiqanau bessiyaakko, nuuni xaafanau
koshshenna. 10Qassi Maqidooniyaa biitta ubban de7iya
ishata ubbata tumu intte siiqeeta. SHin nu ishatoo,
intte hegaappe gujji gujjidi eta siiqana mala, inttena
woossoos.
11Nuuni kase intteyyo yootidoogaadan, woppu giida
de7uwaa de7ite. Qassi intte huuphe oosuwaa oottidi,
inttena koshshiyaabaa demmite. 12Hegaa gidikko,
ammanennaageetu matan intte bonchchettananne qassi
inttena koshshiyaabau oonanne auddashekketa.

Godai Yiyo Wode Haiqqiichchida Asainne Paxa De7iya Asai Hananabaa

13SHin nu ishatoo, intte sinttappe demmana giidi
ufaissan naagiyoobi bainna asatudan kayyottenna
mala, haiqqida asatubaa intte erana mala koyoos.
14Nuuni Yesuusi haiqqidoogaanne qassi haiquwaappe i
denddidoogaa ammanoos; hegaadankka, Xoossai Yesuusa
ammanidi haiqqidaageeta Yesuusaara ehaanaagaa
ammanoos.
15Aissi giikko, nuuni intteyyo yootiyo Godaa qaalai
hagaa; nuuni paxa de7iyaageeti, Godai yiyo gallassi
hagan de7iyaageeti, haiqqidaageetuppe kasetokko.
16Aissi giikko, Godai ba huuphen azazuwaara,
kiitanchchatu halaqaa cenggurssaara, Xoossaa
malkkataa giirettaara saluwaappe wodhdhana.
Kiristtoosa ammanidi haiqqidaageeti kasetidi
haiquwaappe denddana. 17Hegaappe guyyiyan, nuuni
he wode paxa de7iyaageeti, Godaara carkkuwaa giddon
gaittanau etaara issippe shaaran pude shiiqana. Hegan

nuuni Godaara issippe ubba wode de7ana. 18Hegaa
gishshau, ha haasayan issoi issuwaa minttettite.

Godaa Yuussaa Giigidi Naagite

5 1SHin ishatoo, ha yohoti aude hananaakko,
wodiyaanne aginaa intteyyo xaafanau koshshenna.
2Aissi giikko, Godaa gallassai kaisoi qammi yiyoogaadan
yaanaagaa intte loitti ereeta. 3Asai, "Ubbabai saro; aibikka
hanenna" giishin, maccaasaa maaretai oiqqiyoogaadan,
bashshai eti qoppennan eta bolli yaana. Eti mulekka kessi
ekkokkona.

4SHin nu ishatoo, he gallassai intteyyo kaisoi
yiyoogaadan yaanau intte xuman de7ekketa. 5Intte
ubbai poo7uwaa asanne gallassaa asa; nuuni qammaa
asa woi xumaa asa gidokko. 6Hegaa gishshau, nuuni
harati xiskkiyoogaadan xiskkanau bessenna. Nuuni
beegottanaunne woga de7anau bessees. 7Aissi giikko,
xiskkiyaageeti qammi xiskkoosona; mattottiyaageetikka
qammi mattottoosona. 8SHin nuuni gallassaa asa
gidiyaageeti woga de7anau bessees. Nuuni ammanuwaanne
siiquwaa tiran wottiyo ola miishshadan oiqqidi, Xoossai
nuuyyo immana gin, nuuni ufaissan naagi uttido atotettaa
birata qophedan, huuphiyan wottanau bessees. 9Aissi
giikko, Xoossai nuna nu Godaa Yesuus Kiristtoosa baggaara
atotettaa demmanau dooridoogaappe attin, a hanqquwaa
ekkanau dooribeenna. 10Nuuni paxa gidin woikko
haiqqidaageeta gidin, Kiristtoosaara issippe de7ana mala,
Kiristtoosi nu gishshau haiqqiis. 11Hegaa gishshau, intte
qassi ha77i oottiyoogaadan, issoi issuwaa minttettitenne
maaddite.

Wurssetta Zoriyaanne Sarotaa

12Nu ishatoo, intte giddon oottiyaageeta, inttena
kaalettanaunne zoranau Godai dooridoogeeta, intte
bonchchana mala, inttena woossoos. 13Eti oottiyo oosuwaa
gishshau, eta keehi bonchchitenne siiqite. Issoi issuwaara
sarotettan de7ite.

4:15-17 1Qor 15:51-52 **5:2** Mat 24:43; Luq 12:39; 2PHe 3:10
5:8 Isiy 59:17; Efis 6:13-17

14Nu ishatoo, nuuni inttena zoroos; maari bainna
de7uwaa de7iyaageeta seerite. Yayyiyaageeta minttettite.
Wolqqi bainnaageeta maaddite. Asa ubbaa danddayite.
15Ooninne iitaa gishshaa iitaa zaarenna mala naagettite;
shin issoi issuwaayyoonne qassi asa ubbaayyo lo77obaa
oottanau minnite.
16Ubba wode ufaittite. 17Ubba wode Xoossaa woossite.
18Ubbaban galatite. Aissi giikko, Kiristtoos Yesuusa
baggaara Xoossai intteppe koyiyoobai hegaa.
19Geeshsha Ayyaanaa doshissoppite. 20Hanana giidi
yootido qaalaa karoppite. 21Ubbabaakka paaccite.
Lo77obaa oiqqite. 22Iita ooso ubbaappe haakkite.
23Sarotettaa Xoossai ba huuphen inttena ubbaban
geeshsho; qassi nu Godai Yesuusi Kiristtoosi yiyo wode,
Xoossai intte ayyaanaa, shemppuwaanne kumetta asatettaa
borettennaagaa oottidi naago. 24Inttena xeesiyaagee
ammanettidaagaa; qassi hegaa i polana.
25Nu ishatoo, nuuyyo Xoossaa woossite.
26Ishantta ubbaa geeshsha yeruwaa yeridi sarotite.
27Intte ha kiitaa geeshsha ishanttu ubbaayyo
nabbabanaadan, Godaa sunttan inttena woossais.
28Nu Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettai
inttenaara issippe gido. Amin77i.

PHauloosi

Tasalonqqe Asaassi

Xaafido NAA77ANTTO Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

Kiristtoosa naa77antto yuussaa xeelliyaagan denddida oishai wocamaa medhdhi medhdhidi biido gishshau, Tasalonqqe woosa keettan metoi dari daridi biis. PHauloosi Tasalonqqe asaassi xaafido naa77antto kiitai, “Godai yaana gallassai matiis” yaagiya ammanuwaabaa minttidi odees. PHauloosi etassi odiiddi, “Kiristtoosi yaanaappe kasetidi Kiristtoosa timirttiyaa phalqqiya issi ‘Makkala asa’ geetettiyaagee denddana; denddidi ha sa7an de7iya asaa kaalettin, ha sa7aa bolli iitatettainne makkalai dari daridi baana” yaagidi eta ammanuwaa suurissanau malees.

Yesuusi kiittidoogee nabbabiyaageetussi “Metoinne waayee darikkokka eti bantta ammanuwan minnanaadan, ikka aara issippe oottiyaageetikka oottiyoogaadan, eti bantta de7uwaassi koshshiyaabaa demmanau, minnidi oottanaadan, hegaadankka qassi lo77o ooso oottanau xibennaadan” eta minttidi zorees.

---

1 1 Nuuni PHauloosi, Sillaasinne Ximootiyoosi, Tasalonqqe
woosa keettan de7iya asaayyo ha dabddaabbiyaa
xaafoos. He woosa keettai Xoossaa nu Aawaabaanne Godaa
Yesuus Kiristtoosabaa.
2 Xoossaa nu Aawaappenne Godaa Yesuus Kiristtoosappe,
aaro kehatettainne sarotettai intteyyo gido.

Kiristtoosa Yuussaa Gallassi Hanana Pirddaa

3 Nu ishatoo, intte ammanoi keehi dicciyo gishshaunne,
intte issoi issuwaa siiqiyo siiqoi dariyo gishshau, nuuni
intteyyo bessiyaadan, Xoossaa ubba wode galatanau

bessees. 4Hegaa gishshau, inttena yedetainne waaye ubbai
gakkinkka intte gencciyoogaanne ammaniyoogaa nuuni
nu huuphen Xoossaa woosa keettaayyo yootiiddi, intteban
ceeqettoos.
5Intte waayettiyo Xoossaa kawotettaayyo bessiyaageeta
gididi qoodettana mala, Xoossai pirddiyo xillo pirddau
hagee malaata. 6-7Xoossai tumu pirddaa pirddana.
Godai Yesuusi ba wolqqaama kiitanchchatuura tamaa
lacuwaa giddon saluwaappe yiyo wode, Xoossai inttena
waissiyaageetu bolli waayiyaa ehaana. Qassi waayettiya
inttenanne nuna shemppissana. 8Qassi Xoossai bana
erennaageetanne nu Godaa Yesuus Kiristtoosa wonggeliyaa
mishiraachchuwaayyo azazettennaageeta qaxxayana.
9-10He gallassi, i ba geeshshatu ubban bonchchettanaunne
qassi bana ammaniya ubbatun sabettanau yiyo wode,
eti Godaa sinttappenne a wolqqaa bonchchuwaappe
shaahettidi, merinaa bashshan qaxxayettana. Nuuni
intteyyo yootido kiitaa intte ammanido gishshau, intte
a bonchchiyaageetu giddooninne sabbiyaageetu giddon
de7ana.
11Nuuni intteyyo ubba wode Xoossaa woossiyoogee
hegaassa. Nu Xoossai xeesido de7uwau inttena
bessiyaageeta giidi qoodanaadan, nuuni a woossoos; intte
lo77obaa amottiyoogaanne intte ammanuwaa oosuwaa i ba
wolqqan polo. 12Hegan nu Xoossaa aaro kehatettaaninne
qassi nu Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettan,
Godaa Yesuusa sunttaa intte bonchchana; inttenakka i
bonchchana.

Makkaliya Bitaniyaa

2 1Ha77i nu ishatoo, nu Godaa Yesuus Kiristtoosa
yuussaabaunne nuuni aara de7anau akko shiiqanabau,
2hananabaa asi intteyyo yootiyooban woi hara asappe
siyido qaalan, woi ooninne nuuppe yiida kiitadan
haasayiyoogan, “Godaa gallassai gakkiis” giidi intte
dagammennaadaaninne wozanaa bayennaadan, nuuni
inttena woossoos. 3Inttena ooninne ai ogiyaaninne
balettoppo. Aissi giikko, kasetidi makkaliyoogeenne qassi

1:9 Isiy 2:10 **2:1** 1Tas 4:15-17

nagaranchchai, bashshaa na7ai qonccennan de7ishin, he gallassai gakkenna. 4Asi goinniyo ubbabaanne asi Xoossa giyo ubbabaa i ixxana. I bana eta ubbaappe xoqqu oottana. Qassi harai atto Xoossaa Beeta Maqidasiyaa geli uttidikka, "Taani Xoossaa" gaana.

5Intte hassayekketii? Taani hegaa intteyyo inttenaara de7aidda odaas. 6I ba qaxaruwaa gallassi yaanaappe attin, ha77i yaanaagaa aibi a teqqiyaakko, intte ereeta.

7Aissi giikko, asau qonccibeenna makkalaa wolqqai ha77i oottees; shin he teqqiyaagee ogiyaappe kichchana gakkanaassi, i qonccenna. 8Hegaappe guyyiyan, he makkalanchchai qonccin, Godai Yesuusi ba doonaa shemppuwan a worana. Qassi i yiyo wode ba bonchcho Yuussan a xaissana. 9He makkalanchchai Seexaanaa wolqqaara yiidi, Xoossai oottiyo malaata ubbaa, worddo malaataanne garamissiyaabaa oottana. 10Hegaadankka, qassi xayiya asata dumma dumma iita cimuwan balettana. Xayiyaageeti attanau tumatettaa siiqidi ekkibeenna gishshau xayana. 11-12Hegaa gishshau, tumatettaa ammanibeenna asati, nagara oottiyoogan ufaittiyaageeti ubbai pirddettanaadaaninne worddo gidiyaabaa ammananaadan, Xoossai wolqqaama balaa eta giddo yeddana.

Atotettau Doorettida Asata

13SHin Godai siiqiyo nu ishatoo, nuuni Xoossaa intte gishshau, ubba wode galatanau bessees. Aissi giikko, Geeshsha Ayyaanaa wolqqan inttena ba geeshsha asa oottiyoogaaninne tumatettaa intte ammaniyoogan inttena ashshanau, Xoossai inttena bairadan dooriis. 14Xoossai inttena nuuni intteyyo yootido nu wonggeliyaa mishiraachchuwaa baggaara xeesidoogee, intte nu Godaa Yesuus Kiristtoosaara issippe bonchchettanaassa. 15Simmi nu ishatoo, minnidi eqqite; nuuni inttena nu doonan gidin, woi nu dabddaabbiyan gidin, tamaarissido wogaa oiqqite.

16-17Nu Godai Yesuus Kiristtoosi ba huuphen qassi Xoossai, nu Aawai nuna siiqidi, ba aaro kehatettan nuuyyo merinaa danddayaanne sinttappe ekkana giyo

---

2:4 Dane 11:36; Hiz 28:2 **2:8** Isiy 11:4 **2:9** Mat 24:24

lo77o ufaissaa immidaagee, inttena minttetto; qassi intte lo77obaa ubbaa oottanaadaaninne haasayanaadan, inttena minttetto.

PHauloosi, “Nuuyyo Woossite” Yaagiis

3 1Wurssettan nu ishatoo, Godaa qaalai intte giddon, eesuwan aakkanaadaaninne bonchchettanaadan, nuuyyo Xoossaa woossite. 2Qassi asai ubbai qaalaa ammanenna gishshau, Xoossai nuna nagaranchcha asatuppenne iita asatuppe ashshana mala, nuuyyo woossite.

3SHin Godai ammanettiyaagaa; i inttena minttettananne qassi iitaappekka naagana. 4Nuuni inttena azaziyoogaa intte ha77i oottiyoogaanne qassi sinttappekka oottanaagaa Godai nuna intteban ammanttees.

5Godai intte wozanaa Xoossaa siiquwaakkonne Kiristtoosi immiyo danddayaakko kaaletto.

Ooso Oottidi De7anaagee Gidde

6Nu ishatoo, intte nuuppe ekkido wogaa kaallennan azalla de7uwaa de7iya isha ubbaappe intte shaahettanaadan, Godaa Yesuus Kiristtoosa sunttan inttena azazoos. 7Aissi giikko, nuuni inttenaara de7iyo wode azallibeenna gishshau, intte nunadan hanidi de7anau bessiyoogaa intte intte huuphen ereeta. 8Nuuni intteppe oossinne tooho gidenna mala, qamminne gallassi daafuriiddinne jaamiiddi oottidi de7idoogaappe attin, bessiyaagaa oottennan ooppenne quma coo mibookko. 9Nuuni hegaa oottidoogee intte nunadan hanidi de7anaadan, nuuni intteyyo leemiso gidanaassappe attin, hegaa inttena oichchanau nuuyyo maati xayiina gidenna. 10Aissi giikko, nuuni harai atto inttenaara de7iiddikka, “Oottanau koyenna urai ooninne mooppo” yaagidi inttena azazida.

11Aissi giikko, asa yohon geliyoogaappe attin, ainne oottennaageeti, azalla de7uwaa de7iya amarida asati intte giddon de7iyoogaa nuuni siyida. 12Nuuni hegeetu mala asati maara de7uwaa de7anaadaaninne banttana koshshiyaabaa oottidi demmanaadan, Godaa Yesuus Kiristtoosa sunttan eta azazoosinne zoroos.

13SHin intte nu ishatoo, lo77o oosuwaa oottanau
azalloppite. 14Qassi nuuni ha dabddaabbiyan kiittido
kiitaayyo azazettenna urai ooninne de7ikko, he uraa
akeekite. I yeellatana mala, appe shaahettite. 15SHin
ishadan a seeriteppe attin, morkkedan xeelloppite.

Wurssetta Sarotaa

16Sarotettaa Godai ba huuphen intteyyo ubba wodenne
ubba baggaara sarotettaa immo. Godai inttenaara ubbaara
gido.
17Taani PHauloosi, ha kiitaa ta kushiyan xaafaas; ta kiita
ubbau malaatai hagaa. Taani hagaadan xaafais.
18Nu Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettai inttenaara
ubbaara gido.

PHauloosi

Ximootiyoosayyo
Xaafido KOIRO Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

Ximootiyoosa geetettiya, ammaniya wodallai, Qeeri Iisiyaa giyo sohuwan yelettiis. Ayyo aayyiyaa Aihuda; aawai qassi Giriike. I PHauloosaara zuppetiya asa; wonggeliyaa kiitaakka aara maadettidi oottiyaagaa. PHauloosi Ximootiyoosassi xaafido koiro kiitai heezzu waanna aife yohota mintti xeellees.

Ubbaappe kasetidi kiitai woosa keettan denddidi uttida worddo timirttiyaabaa minttidi odees. Ha imatta gidida timirtee Aihudatu timirttiyaappe baggaa, Aihuda gidenna asatu timirttiyaappe baggaa oiqqidaagaa; “Hagee beettiya sa7ai nagaran hambbalaashettiichchidaagaa gidiyo gishshau, asi atotettaa demmanau dumma xuuraa eranau, issi issi qumata meennan agganaunne machcho ekkennaaninne azina gelennan naagettanau koshshees” yaagiya qofaa baaso oottidi oiqqidaagaa. Hegaa bollikka gujjidi a kiitai wosa keettaa aisuwaabaanne goinuwaa wogaabaa tamaarissiya timirttiyaa, hegaadankka qassi woosa keettaa kaalettiyaageetinne eta maaddiyaageeti ai mala eeshshaara de7iyaageeta gidanau bessiyaakko odiyaabaa oiqqiis. Wurssettan Ximootiyoosi Yesus Kiristtoosassi oottiya lo77o asa waanidi gidanau danddayiyaakkonne qassi dumma dumma ammaniya asaa maabaraa achchan ayyo de7iya aawatettai aibakko, PHauloosi a zorido zoriyaa demmoos.

---

1 [1]Nuna ashshiya Xoossainne nuuni be7ana giidi ufaissan naagiyo Yesuus Kiristtoosi azazido azazuwaadan, Yesuus Kiristtoosi kiittidoogaa gidida taani PHauloosi, [2]ammanuwaa baggaara ta tumu na7au, Ximootiyoosau ha dabddaabbiyaa xaafais.

Xoossaa nu Aawaappenne nu Godaa Kiristtoos
Yesuusappe aaro kehatettai, maarotettainne sarotettai
neeyyo gido.

Worddo Timirttiyaappe Naagettiyoogaa

3 Taani Maqidooniyaa baidda neeyyo giidoogaadan,
neeni Efisoonan takkana mala koyais. Issi issi asati worddo
timirttiyaa tamaarissoosona; hegeeti tamaarissenna
mala, aggite gaada oda. 4 Eti haisiyaa yootiyoogaanne
bantta zariyaa gairiyoogaa agganaadan oda. Aissi giikko,
hegaa malabai palamaa kaalettees; qassi Xoossaa qofaa
ammanuwan erettiyaagaa oottokkona. 5 Ha azazuwau
waanna qofai geeshsha wozanaappe, lo77o zoriya
wozanaappe, asi be7o giyoobi bainna ammanuwaappe
beettiya siiquwaa denttettanaassa. 6 Issi issi asati hagaa
aggidi, pattenna haasayaakko simmidosona. 7 Eti ai
haasayiyaakkonne woikko tumayidi yootiyoobai aibakko
erokkona; shin Xoossaa higgiyaa tamaarissiyaageeta
gidanau koyoosona.
8 Asai bessiyaagaadan higgiyan go7ettikko, higgee
lo77o gidiyoogaa nuuni eroos. 9 Issibaa akeekanau
koshshees. Higgee lo77o asau merettibeenna. SHin
higgiyaa menttiyaageetuyyo, azazettennaageetuyyo,
makkalanchchatuyyo, nagaranchchatuyyo, geeshshatetti
bainnaageetuyyo, tunatuyyo, bantta aayyiyo woikko
aawaa woriyaageetuyyo, shemppuwaa woriyaageetuyyo,
10 shaaramuxanau qaaqqatiyaageetuyyo, attumaasai
attumaasaara shaaramuxiyaageetuyyo, asa
baizziyaageetuyyo, worddanchchatuyyoonne wordduwan
caaqqiyaageetuyyo, woikko tumu timirttiyaara gaittenna
ai ooso gidinkka oottiyaageetuyyo kiyiis. 11 Qassi anjjettida
Xoossai taani awaajjana mala, tau hadaraa immido
bonchcho wonggeliyaa giddon he timirttee de7iyoogaakka
nuuni eroos.

PHauloosi Xoossaayyo SHiishshido Galataa

12 Taani oottiyo oosuwan taayyo wolqqaa immida nu
Godaa Kiristtoos Yesuusa galatais. Tana ba oosuwau
sunttidi, tana he oosuwau bessiyaagaa giidi qoodiyo
gishshaukka a galatais. 13 Taani hagaappe kase a

cayiyaagaa, a yedettiyaagaanne tuggayiyaagaa gidikkokka, taayyo hagaa i oottiis. SHin taani erennan oottido gishshaunne ammanabeenna gishshau, Xoossai tana maariis. 14Qassi nu Godai zawai bainna ba aaro kehatettaa ta bollan gussidi, Kiristtoos Yesuusa baggaara nubaa gidiya ammanuwaanne siiquwaa taayyo immiis.

15Kiristtoos Yesuusi nagaranchchata ashshanau ha sa7aa yiis giyo haasayai ammanettidaagaanne asai ubbai tuma giidi ekkanau bessiyaabaa. Ubbaappe aadhdhiya nagaranchchai tana. 16SHin merinaa de7uwaa ekkanau aani ammananau bessiya asau taani leemiso gidanaadan, ubbaappe aadhdhiya nagaranchchau taayyo Yesuus Kiristtoosi keehi danddayidoogaadan, Xoossai tana maariis. 17Aifiyan beettenna merinaa Xoossau issuwau, merinaa Kawuwau, merinaappe merinaa gakkanaassi galatainne bonchchoi gido.

18Ta na7aa Ximootiyoosaa, kase nebaa hananabaa yootidoogaadan, he yootidoogan lo77o olaa neeni olettana mala, ha azazuwaa neeyyo hadaraa immais. 19Ammanoinne lo77o zoriya wozanai neeyyo de7o. Issooti issooti banttana zoriya wozanaa yeggi aggidi, laaggiyaabi bainna markkabee bayiyoogaadan, bantta ammanuwaa bashshidosona. 20Xoossaa cayiyoogaa aggana mala, hegaa tamaaranau taani Seexaanau aatta immido Hemeneyoosinne Iskkinddiri eta giddon de7oosona.

Woosa Keettaa Woosaa

2 1-2Nuuni Xoossaa milatiyoogan, geeshshatetta ubban, sarotettaaninne ashkketettan de7ana mala, asa ubbau, kawotuyyoonne sunttatettai de7iyo ubbatuyyo, Xoossaa oichchanau, woossanau, gaannatanaunne galatanau bessiyoogaa ubbabaappe kasetada taani nena erissais. 3-4Asai ubbai attanaadaaninne tumatettaa eranaadan koyiya nuna ashshiya Xoossaa sinttan hagee lo77iyaabaanne ufaissiyaabaa. 5Aissi giikko, issi Xoossai de7ees; Xoossaappenne asaappe gidduwan gididi gaannatiya issoi de7ees. Hegeekka Kiristtoos Yesuusa giyo asa. 6I asaa ubbaa wozanau bana ubbau immiis. Xoossai

---

1:13 Oos 8:3; 9:4-5

ba wodiyan asa ubbaa wozanau koyiyoogaa bessiya
markkai hagaa. 7Taani Xoossaa qaalaa yootiyaagaa,
Yesuusi kiittidoogaanne qassi ammanuwaaninne
tumatettan Aihuda gidenna asaa tamaarissiyaagaa gidada
sunttettidoogee hegaassa. Taani worddotikke; tumaa
haasayais.
8Hegaa gishshau, ubbasan de7iya attumaasai
hanqqoinne palami bainnan, ba geeshsha kushiyaa pude
denttidi, Xoossaa woossanaadan, taani koyais.
9-10Hegaadan qassi maccaasaikka bessiya maayuwaa
kiphataaninne banttana shiishshi ekkiyoogan maayona.
Xoossau yayyais giya maccaasau bessiyoogaadan, lo77obaa
oottiyoogaanappe attin, huuphiyaa shurubbaa daddiyoogan,
worqqan woikko inqquwan, woikko daro al77o afalan
banttana alleeqissoppona.
11Maccaasai ubbaban haarettidi, co77u giidi tamaaro.
12Taani maccaasai co77u giidi de7ona gaisippe attin,
attumaasaa tamaarissona woikko eta bolli aawatona
giikke. 13Aissi giikko, Addaamee koiro merettiis;
Hewaana guyyeppe merettaasu. 14Hewaana cimettada
Xoossaa higgiyaa menttaasuppe attin, Addaamee
cimettibeenna. 15SHin maccaasai ammanuwan, siiquwan,
geeshshatettaaninne banttana kiphatiyoogan de7ikko,
naata yeliyoogan attana.

Woosa Keettaa Kaalettiyaageeta

3 1Ooninne woosa keettaa kaalettiyaagaa gidanau
koyikko, lo77obaa amottiis giyo haasayai tuma.
2Woosa keettaa kaalettiya urai borettennaagaa, issi
machchee xalaalai de7iyoogaa, kiphatanchchaa, bana
naagiyaagaa, bau bessiyaabaa oottiyaagaa, imattaa
mokkiyaagaa, tamaarissanau danddayiyaagaa,
3mattottennaagaa, ashkketettappe attin ooyettennaagaa,
palamettennaagaa, miishsha siiqennaagaa, 4naati ayyo
azazettiyoogaanne bonchchiyoogaa, qassi ba keettaa
aissanau danddayiyaagaa gidanau bessees. 5Aissi giikko,
issi urai ba keettaa aissanau danddayennaagaa gidikko,
Xoossaa woosa keettaa waati aissanau danddayii?

2:7 2Xim 1:11 **2:9** 1PHe 3:3 **2:13** Dom 2:7, 21-22 **2:14** Dom 3:1-6

6Otoruwan sugettidi, xalahe halaqai Xoossaa pirddan
kunddidoogaadan kunddenna mala, ooratta ammanida asa
gidanau bessenna. 7Xalahe halaqaa boriyaaninne piriyan
gelenna mala, he aawi woosa keettaappe kareera de7iya
asan nashettiyaagaa gidanau bessees.

Woosa Keettan Maaddiyaageetubaa

8Hegaadan qassi woosa keettan oottiyaageeti cinccata,
naa77a haasayennaageeta, daro woiniyaa eessaa
uyennaageeta, yaaretennaageeta, 9ammanuwaa xuuraa
geeshsha zoriya wozanan naagiyaageeta gidanau bessees.
10Hegeeti kasetidi paacettanau koshshees. Paaciyaa
aadhdhidoogaappe guyyiyan, woosa keettan oottiyaageeta
gididi oottona.
11Hegaadan qassi eta maccaasati cinccata,
zigirennaageeta, kiphatanchchata, ubbaban
ammanettiyaageeta gidanau bessees.
12Woosa keettan oottiyaagee issi machchee xalaalai
de7iyoogaanne qassi ba naatanne ba keettaa loitti
aissiyaagaa gidanau bessees. 13Aissi giikko, woosa keettaa
maaddiyaageeta gididi, lo77o ooso oottiyaageeti bantta
huuphiyau gita bonchchuwaa demmoosona; qassi Kiristtoos
Yesuusan banttau de7iya ammanuwaa keehi xalidi
haasayanau danddayoosona.

Gita Xuuraa

14Taani neekko eesuwan baana gaada hagaa neeyyo
xaafais. 15SHin taani beennan gam77ikko, Xoossaa keettan
neeni waana de7anau bessiyaakko erana mala xaafais. He
keettai tumatettau tuussanne tuuqe gidiya de7o Xoossaa
woosa keettaa. 16Nu ammanuwaa xuurai gita gidiyoogaa
ooninne kashi gaanau danddayenna.

Kiristtoosi ashuwan qoncciis;
i xillo gidiyoogaa Geeshsha Ayyaanai markkattiis.
Kiitanchchatikka a be7idosona;
Aihuda gidenna asai abaa yootin siyiis.
Sa7an de7iya asai a ammaniis;
bonchchuwan i saluwaa biis.

3:2-7 Tit 1:6-9

Worddo Asttamaareta

4 1Issi issi asai wurssetta wodiyan ammanuwaa
agganaagaa Geeshsha Ayyaanai qoncciyan yootiis.
Eti worddo ayyaanatuyyo azazettana; qassi xalahetu
timirttiyaa kaallana. 2Hagaa mala timirttee zoriya wozanai
taman bonqqida biratan xuuggidobaadan donjjillida
worddanchcha asatu baggaara yiis.
3Hageetu mala asati ekkiyoogaanne geliyoogaa qassi
issi issi qommo kattaa miyoogaa diggoosona. SHin
ammaniyaageetinne tumatettaa eriyaageeti Xoossaa
galatidoogaappe guyyiyan maana mala, Xoossai kattaa
medhdhiis. 4Aissi giikko, Xoossai medhdhidobai
ubbabaikka lo77o. Xoossaa galatidi ekkikko, wora
yeggiyo aibinne baawa. 5Aissi giikko, he ubbabai Xoossaa
qaalaaninne woosan anjjettidaagaa.

Kiristtoosassi Lo77o Ashkkara Gidiyoogaa

6Hegaa gishshau, neeni ishantta hegaa hassayissiyaabaa
gidikko, ammanuwaanne neeni kaallido lo77o timirttiyaa
qaalaa maasa; qassi neeni Kiristtoos Yesuusa ashkkara.
7SHin ammaniya asau lo77enna haasayaappenne qassi
ceega maccaasa haisiyaappe baqata. Qassi Xoossaa
milatiyoogan nena loohissa. 8Aissi giikko, asai ba bollaa
minttiyoogee guuttaa go77ees. SHin Xoossaa milatiyoogan
lohissiyoogee ha77ikka sinttappekka de7uwaa immana
giyo gishshau, ubbabaukka go77ees. 9Ha haasayai asai
ubbai ekkanau bessiyo tumu haasaya. 10Nuuni hegaa
demmanau daafuroosinne keehi oottoos; hegaa gishshau,
nuuni cayettoos. Aissi giikko, asa ubbaa, ubbaappekka
aattidi, ammaniyaageeta ashshiya de7o Xoossaappe nuuni
ekkana giidi uttida.
11Hagaa azazanne tamaarissa. 12Neeni yelaga
gidiyo gishshau, nena ooninne karoppo. SHin
ammaniyaageetuyyo ne haasayan, hanotettan, siiquwan,
ammanuwaaninne geeshshatettan leemiso gida.
13Taani yaana gakkanaassi asassi Xoossaa maxaafaa
nabbabiyoogan, Xoossaa qaalaa yootiyoogaaninne
tamaarissiyoogan minna. 14Hananabaa yootiyaageeti
haasayiininne cimati bantta kushiyaa ne bolli wottin,

neeni ekkido, nenan de7iya Geeshsha Ayyaanaa imuwaa toochchoppa.

15Ne dichchai asa ubbau qonccana mala, hegaa mintta qoppa. Hagaa ubba wode ootta. 16Ne huuphiyaanne ne timirttiyaa naaga. Neeni hegaa oottikko, nenanne neeni giyoogaa siyiyaageeta ashshiyo gishshau, aggennan ootta.

Am77etubaa Zorido Zoriyaa

5 1Cima asa ne aawaa bonchchiyoogaadan bonchchappe attin, toochchoppa. Yelagata ne ishadan, 2qassi cima maccaasa ne aayeedan, yelaga maccaasa ne michcheedan, kumetta geeshshatettan bonchcha.

3Tumu am77eta bonchcha. 4SHin am77eeyyo naati woikko naatu naati de7ikko, he naati Xoossaa milatiyoogaa bantta so asaa bessiyoogaanne qassi hegaa oottiyoogan banttana yelidaageetuyyo kushe zaariyoogaa tamaarona. Aissi giikko, hegee Xoossaa ufaissiyaabaa.

5Ai maadoikka bainna tumu am77iyaa Xoossai immana gaada ufaissan naaga uttaasu. Qassi gallassinne qammi Xoossai o maaddana mala, woossausunne oichchausu. 6SHin bana ishalissiya am77iyaa paxa de7ikkokka, a haiqqaichchaasu. 7Qassi ooninne eta borenna mala, ha azazuwaa imma. 8SHin baageetuyyo qassi ubbaappe aattidi, ba so asaayyo qoppenna urai oonanne gidikko, he aawi ba ammanuwaa kaddidaagaa. Ammanenna asaappekka aadhdhida iitaa.

9Usuppun tammu laittai kumibeenna am77ee sunttaa mazggafan xaafoppa. Hegaa bollan qassi a issi azinaappe haraa gelabeennaaro gidanau koshshees. 10Naata dichchiyoogan, imattaa mokkiyoogan, geeshshatu tohuwaa meecciyoogan, waayettida asaa maaddiyoogan, lo77o ooso ubbaa kaalliyoogan, ha lo77o oosuwaa oottiyoogan erettidaaro gidanau bessees.

11SHin yelaga am77eta hinkkootu sunttaara gatta xaafoppa. Aissi giikko, eti banttana azinaa gela gela giyo wode, Kiristtoosa aggi bayana. 12Koiro ammanuwaa karido gishshau, eti pirddettana. 13Hegee bainnan ooso xayidi issi keettaappe hara keettaa hoskkattana. Hoskkattiyoogee hemettiyoogaa xalaala gidennan, banttau bessennabaa haasayiiddi, zigirssaanne yohon coo geliyoogaa

tamaaroosona. 14Hegaa gishshau, nu morkketi nu bolli
haasayiyo iitabaa demmenna mala, yelaga am77eti azinaa
gelidi, na7a yelidi, bantta keettaa aissana mala zorais.
15Aissi giikko, hagaappe kase amarida am77eti Seexaanaa
kaallanau aggidi guyye simmidosona.
16Ammaniya maccaaseeyyo ainniyyookka dabbo
am77eti de7ikko, a eta maaddanau bessees. Woosa keettai
maadoi bessiyo tumu am77eta maaddana mala, eti woosa
keettaayyo tooho gidoppona.
17Loitti heemmiya cimati, qassi ubbaappekka aattidi,
qaalaa yootiyoogaaninne tamaarissiyoogan daafuriyaageeti,
naa77u kushe bonchchuwaa ekkanau bessees. 18Aissi
giikko, Xoossaa maxaafai, “Audiyan kattaa yedhdhiya
booraa doonaa qachchoppa” qassi, “Oosanchchai ba
damoozaa ekkanau bessees” yaagees.
19Naa77u woi heezzu markki bainnan, woosa keettaa
cimaa mootiyoobaa siyoppa. 20Harati yayyana mala,
nagara oottiya ubbata asa ubbaa sinttan seera.
21Neeni ainne asa som77o xeellennan, issuwaa
issuwaappe dummayennan ha azazuwaa naagana
mala, Xoossaanne Godaa Yesuus Kiristtoosa doorettida
kiitanchchatu sinttan nena taani zorais. 22O bollaaninne
eesotada ne kushiyaa wottoppa. Haratu nagaran geloppa.
Nena geeshshatettan naaga.
23Neeni ubba wode sakettiyo gishshaunne ne uluwaa
gishshau, guutta woiniyaa eessaa uyappe attin, haatta
xalaalaa uyoppa.
24Issi issi asatu nagarai be7anau qoncce; eta nagarai eta
pirddanau etappe sinttau aadhdhees. SHin haratu nagarai
guyyeppe qonccees. 25Hegaadankka, lo77o oosoikka
qoncce. Qonccibeennabaa gidikkokka, geemmanau
danddayenna.

Ashkkaratussi Imettida Zoriyaa

6 1Xoossaa sunttainne nu timirttee cayettenna mala,
ailletettaa qambbaraa giddon de7iyaageeti banttana
haariya godatuyyo bonchchoi bessiyoogaa erona.
2Ammaniya asaa aille gidiyaageetuyyo eta godati etau

5:18 ZarW 25:4; Mat 10:10; Luq 10:7 **5:19** ZarW 17:6; 19:15

isha gidiyo gishshau, eta karoppona. SHin bantta oosuwan go7ettiyaageeti eti siiqiyo ammaniyaageeta gidiyo gishshau, eti kaseegaappe aattidi oottanau bessees.

Worddo Timirttiyaanne Tumu Duretettaa

Neeni ha yohota tamaarissanaunne yootanau bessees.
3-4 Ai asinne dumma timirttiyaa tamaarissiyaabaa gidikko, qassi nu Godaa Yesuus Kiristtoosa tumu qaalaaranne nu haimaanootiyaa timirttiyaara gaittenna urai daro otorettees; ainnekka erenna. Qassi qaalaa bollan palamettanaunne ooyettanau etau giigenna qofai de7ees. Hegee qanaatiyaa, palamaa, cashshaa, iita siriyaa kaalettees. 5 Qassi eta huuphee oottenna. Tumatetti bainna asatuurakka palamaa kaalettees. Eti Xoossaa milatiyoogan duretana giidi qoppoosona. Neeni he asatuppe shaahetta.
6 SHin taayyo de7iyaabai tau gidana giya ura Xoossaa milatiyoogee dureyees. 7 Aissi giikko, nuuni ha sa7aassi ainne ehibookko; qassi appe ainnekka ekkokko. 8 SHin miyoobainne maayiyoobai de7ikko, hegee nuuyyo gidana. 9 SHin duretanau koyiyaageeti paaciyaaninne piriyan geloosona; qassi daro asaa bashshaunne xayuwau goochchi efiya daro eeyyanne qohiya amuwan kunddoosona. 10 Aissi giikko, miishsha siiqiyoogee iitatetta ubbau pultto. Issooti issooti hegaa amottiiddi, ammanuwaappe balettidi, daro metuwan banttana qohidosona.

PHauloosi Ximootiyoosa Zorido
Zoriyaanne Azazido Azazuwaa

11 SHin nenoo, Xoossaa asau, hegaappe baqata. Xillotettaa, Xoossaa milatiyoogaa, ammanuwaa, siiquwaa, danddayaanne ashkketettaa kaalla. 12 Ammanuwaa baaxiyaa loitta baaxeta. Daro asaa sinttan lo77o markkaa markkattaidda, nena Xoossai xeesido merinaa de7uwaa oiqqa. 13 Ubbabau de7o immiya Xoossaa sinttaaninne, qassi PHenxxeniyaa PHilaaxoosa giyo biittaa haariyaagaa sinttan lo77o markkaa markkattida Kiristtoos Yesuusa sinttan taani nena hagaa azazais. 14 Nu Godaa Yesuus Kiristtoosi qonccana gakkanaassi, qiti bainnaaninne boree bainnan

---

6:13 Yoh 18:37

he azazuwaa naaga. 15A qonccettaa, anjjettida issi sunttai,
kawotu Kawoi, godatu Godai, Xoossai bessiya wodiyan
bessana. 16Haiqqennaagee issi a xalaala. Ooninne akko
shiiqanau danddayenna poo7uwan de7ees. Ooninne a
be7ibeenna; qassi be7anaukka danddayenna. Bonchchoinne
merinaa wolqqai ayyo gido. Amin77i.

17Ha77i ha wodiyan dure gidiyaageeti
otorettennaadaaninne qassi nuuni ufaittanaadan,
ubbabaa palahissidi nuuyyo immiya de7o Xoossan
ammanettanaagaappe attin, aadhdhiya duretettan eti
ammanettennaadan, eta azaza. 18Eti lo77obaa oottanaadan,
lo77o oosuwan duretanaadan, kehiyaageetanne haratuura
shaakki ekkiyaageeta gidanaadan azaza. 19Hegaa
yaatiyoogan eti sinttanau banttau mino baaso gidiya
miishshaa banttau shiishshoosona. Hegaappe guyyiyan, eti
tumu de7uwaa ekkana.

20Ximootiyoosaa, issi issi asai balan eratetta giyo eeyya
palamaappenne hada haasayaappe baqataidda, neeyyo
imettida hadaraa naaga. 21Aissi giikko, issooti issooti
nuuyyo eratetti de7ees yaagiiddi, ammanuwaa balidosona.

Xoossaa aaro kehatettai inttenaara ubbaara gido.

PHauloosi
Ximootiyoosayyo
Xaafido NAA77ANTTO Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

Hagee PHauloosi Ximootiyoosassi xaafido naa77antto kiitai PHauloosi matan bana maaddiyaanne oosuwaa banaara issippe oottiya wodallaa, Ximootiyoosa zorido zoriyaa oiqqidaagaa. A zoriyaappe dariya baggai genccan minnanau bessees giyaagaa. Ximootiyoosi zoriyaanne minttettuwaa qaalaa demmidoogee, Yesus Kiristtoosabaa tumaa markkattanaassa, mishiraachchuwaa qaalaanne Gal77a Maachchaa timirttiyaa minttidi oiqqanaassanne metiyaabainne eqettiyaabai darikkonne tamaarissiyoogaaninne Wonggeliyaa Mishiraachchuwaa odiyoogan minnanaassa.

Ximootiyoosi pattenna haasayaappe haakkana mala, dumma mino odoi ayyo odettiis. Aissi giikko, hegaa mala odoi siyiyaageeta bashshiyoogaappe attin, harabai i immiyo go77i baawa.

Hegan ubbankka Ximootiyoosi hassayanau bessiyaabai PHauloosa hanotaanne a de7uwaa halchchuwaa, hegaappekka a ammanuwaa, a genccaa, a siiquwaa a danddayaanne yedetan a gakkida metuwaa leemiso oottidi kaallanaagaa.

---

1 **1**Taani PHauloosi, Xoossai immana giido Kiristtoos Yesuusaara nuuyyo de7iya de7uwaabaa yootanau, Xoossai giidoogaadan, Kiristtoos Yesuusi kiittidoogee, **2**ta siiqo na7aa Ximootiyoosayyo ha dabddaabbiyaa xaafais.

Xoossaa Aawaappenne nu Godaa Kiristtoos Yesuusappe, aaro kehatettai, maarotettainne sarotettai neeyyo gido.

1:2 Oos 16:1

Ximootiyoosau Imettida Zoriyaa

3Ta zareti oottidoogaadan, taanikka tana zoriya
geeshsha wozanaappe oottiyo Xoossaa qamminne gallassi
woossiyo woosan ubba wode nena hassayiyo gishshau, a
galatais. 4Taani ne afuttaa hassaya hassayada ufaittana
mala, nena be7anau daro laamotais.
5Nenan de7iya worddoi bainna ammanuwaa hassayais.
He ammanoi beni ne aayee aayee Loidiininne ne aayee
Euniiqin de7iya ammanuwaa mala; qassi nenankka hegee
de7iyoogaa eraas. 6Hegaa gishshau, taani ta kushiyaa
naa77aa ne bolli wottido wode, Xoossai neeyyo immido
imuwaa neeni doshissenna mala, nena hassayissais.
7Aissi giikko, Xoossai nuuyyo wolqqaa, siiquwaanne nu
huuphiyaa naagiyoogaa immiya Geeshsha Ayyaanaa
immiisippe attin, yashsha ayyaanaa immibeenna.
8Simmi, nu Godaayyo markkattiyoogan woikko
a gishshau qashuwan de7iya tabankka yeellatoppa.
SHin Xoossai neeyyo immiyo wolqqaa keenan tanaara
wonggeliyaayyo waayetta. 9Xoossai ba qofaaninne ba aaro
kehatettan nuna ashshidi, ba asa oottanau xeesidoogaappe
attin, nuuni oottido oosuwaa gishshau gidenna. I ha
aaro kehatettaa Kiristtoos Yesuusa baggaara wodee
doomettanaappe kase nuuyyo immiis. 10SHin ha77i ha
aaro kehatettai nuna ashshiya Kiristtoos Yesuusa yuussan
nuuyyo qoncciis. Qassi haiquwaa wolqqaakka i xaissiis.
Wonggeliyaa mishiraachchuwaa baggaara xayenna
de7uwaa nuuyyo qonccissees.
11Taani Yesuusi kiittidoogaanne Aihuda gidenna asaa
tamaarissiyaagaa gidada, wonggeliyaa mishiraachchuwaa
yootana mala, Xoossai tana dooriis. 12Qassi taani ha
metuwaa ekkiyoogee hegaa gishshassa. SHin taani
ammanidoogaa eriyo gishshau, yeellatikke. Qassi taani
ayyo immido hadaraa he gallassai gakkanaassi, i naaganau
danddayiyoogaa erais.
13Taani nena tamaarissido tumu qaalaa leemiso
ootta oiqqada, Kiristtoos Yesuusan nuuyyo de7iya
ammanuwaaninne siiquwan de7a. 14Nu giddon de7iya

1:5 Oos 16:1 **1:11** 1Xim 2:7

Geeshsha Ayyaanaa baggaara neeyyo hadaraa immido
lo77obaa naaga.
15 Isiyaa giyo biittan de7iya ubbati taappe baqatidoogaa
eraasa; eta giddon Pigeluusinne Hermmogeneesi de7oosona.
16 Henesifooru tana daro wode minttettido gishshau,
Godai a so asaayyo maarotettaa immo. Qassi taani qasho
keettan de7iyoogan i yeellatibeenna. 17 SHin Roome giyo
katamaa gakkidosaara tana keehi koyidi demmiis. 18 He
gallassi Godaappe maarotettaa demmanaadan, Godai
ayyo immo. Qassi Efisoona giyo kataman i tana ai keenaa
maaddidaakkonne neeni loitta eraasa.

Kiristtoosayyo Lo77o Wotaaddara Gididi Metuwaa Ekkiyoogaa

2 1 Simmi ta na7au, Kiristtoos Yesuusan de7iya aaro
kehatettan minna. 2 Qassi daro markkati de7iyoosan
taappe neeni siyido yohota harata tamaarissanau
danddayiya ammanettida asatuyyo hadaraa imma.
3 Yesuus Kiristtoosayyo ammanettida wotaaddaradan,
tanaara waayetta. 4 Olaa biya wotaaddarai ba halaqaa
ufaissanau, wotaaddara gidenna asai oottiyo oosuwan
walahettenna. 5 Qassi baaxiyaa gaittiya uraikka baaxetana
xayikko, woituwaa ekkenna. 6 Daro daafuridi oottida
biittaa goyiya bitanee shiiqida kattaappe bana gakkiyaagaa
koiro ekkanau bessees. 7 Neeni ubbabaa akeekanaadan,
Godai nena danddayissana gishshau, taani giyoogaa qoppa.
8 Taani wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyoogaadan,
haiquwaappe denddida Daawita zariyaa Yesuus Kiristtoosa
qoppa. 9 Taani wonggeliyaa mishiraachchuwaa yootiyo
gishshau, iitabaa oottidabaadan, harai atto qashettana
gakkanaassi waayettais. SHin Xoossaa qaalai qashettenna.
10 Hegaa gishshau, taani Xoossai doorido asatikka Kiristtoos
Yesuusan de7iya atotettaa merinaa bonchchuwaara
demmanaadan, eta gishshau, taani ubbaban waayettais.
11 Hagee,

“Nuuni aara issippe haiqqidobaa gidikko,
aara issippe de7ana.
12 Nuuni genccikko, aara issippe kawotana.
Nuuni a kaddikko, ikka nuna kaddana.
13 Nuuni ammanettennan aggikkokka,

i ammanettiyaagaa gididi de7ana.
Aissi giikko, i bana ba huuphen
erikke gaanau danddayenna”
giyaagee tumu haasaya.

Mino Oosanchchaa

14 Neeni ne asaa hagaa hassayissa; eti qaalan
palamettenna mala, Xoossaa sinttan zora. Hegee siyiya
asa mooriyoogaappe attin, ainne go77enna. 15 Neeni
Xoossaa tumatettaa qaalaa suuretettan yootiyaagaanne
qassi a oosuwaayyo yeellatenna oosanchcha gidada,
Xoossai sabbiyo asadan, ne huuphiyaa Xoossau immanau
minna. 16 SHin ha sa7au injjetiya pattenna haasayaappe
nena naaga. Aissi giikko, hegee Xoossaappe asa haassees.
17 Qassi eti tamaarissiyoogee bollaa mirggiya cittuwaadan
ubbasaa gakkana. He tamaarissiyaageetuppe naa77ati
Hemeneyoosanne Piliixoosa. 18 Eti tumaa ogiyaa aggidi,
“Nuuni haiquwaappe denddiyoogee kase aadhdhiichchiis”
yaagidi amarida ammaniya asatu ammanuwaa bashshoosona.
19 Gidikkokka, Xoossai essido mino tuussai qaaxxana
danddayenna. Qassi a bollan, “Godai baageeta erees”; qassi
“Godaabaa gidiya ooninne iita ooso aggi bayo” yaagiya
qaalati xaafettidosona.
20 Issi gita keettan worqqaappenne biraappe merettida
miishsha xalaala gidennan, mittaappenne urqqaappe
merettida miishshatikka de7oosona. Hegeetuppe
baggati bonchcho oosuwaa etan oottanau, qassi baggati
tooshettiyaabaa etan oottanau merettidosona. 21 Hegaa
gishshau, ooninne ha iitabaa ubbaappe bana geeshshikko,
i ba Godaa go77iya ooso oottanau bana immido gishshau,
bonchcho ooso oottiyo miishsha gidana. Qassi lo77o ooso
ubbaa oottanau giigettidaagaa gidana.
22 SHin neeni iita wodallatetta amuwaappe baqata.
Banttana maaddanau geeshsha wozanaappe Godaa
xeesiyaageetuura issippe, xillotettaa, ammanuwaa,
siiqotettaanne sarotettaa minttada kaalla.
23 SHin eeyyatu palamainne ainne erennaageetu palamai
ooshsha kaalettiyoogaa erada appe baqata. 24 Godaa

2:19 Qod 16:5

ashkkarai ubbaayyo kehiyaagaa, loitti tamaarissiyaagaanne
danddayanchcha gidanau besseesippe attin, ooyettanau
bessenna. 25Qassi i bana ixxiyaageeta ashkketettan
seeriyaagaa gidanau bessees. Eti bantta nagaraappe
simmidi, tumatettaa eranaadan Xoossai oottanaakko, ooni
erii. 26Qassi eti bantta wozanaa qofau simmidi, banttana
ba koyidobau azazettana mala oiqqida xalahee halaqaa
gitiyaappe kessi ekkana.

Wurssetta Gallassatun Hananau De7iya Iita Yohota

3 1SHin wurssetta gallassi waissiya wodee yaanaagaa
akeeka. 2Aissi giikko, asati banttana siiqiyaageeta,
miishshaa siiqiyaageeta, ceeqettiyaageeta, ayyiyaageeta,
cayiyaageeta, banttana yelidaageetuyyo azazettennaageeta,
galatennaageeta, geeshshatetti bainnaageeta, 3siiqoi
bainnaageeta, sigettennaageeta, zigirssanchchata, banttana
naagennaageeta, kehennaageeta, lo77obaa dosennaageeta,
4kashi erikke giyaageeta, eesotiyaageeta, otoruwan
sugettiyaageeta, qassi Xoossaappe aattidi, ufaittiyoobaa
dosiyaageeta gidana. 5Eti nu ammanuwaa bolla doonan
ekkidabaa milatana; shin a tumu wolqqaa erikke gaana.
Hegeetu mala asatukko shiiqoppa.

6-7Aissi giikko, etappe issoi issoi asa keetta gelidi, nagarai
deexxidoogeeta, dumma dumma amuwan sugettiyaageeta,
ubba wode tamaaridi, tumatettaa eratettaa ekkanau mule
danddayibeenna daafuranchcha maccaasata godatoosona.
8Yaaneesinne Yambbareesi Muuse yohuwaa phalqqidoogaadan,
hegaadan qassi hageeti, suure qofai bainnaageeti ammanuwan
kunddidaageeti, tumatettaabaa phalqqoosona. 9SHin
Yaaneesa eeyyatettainne Yambbareesa eeyyatettai qassi
qonccidoogaadan, eta eeyyatettaikka asa ubbau qonccana
gishshau, eti kaseegaappe aadhdhidi go7ettokkona.

Wurssetta Zoriyaa

10SHin neeni ta timirttiyaa, ta hanotaanne ta qofaa,
ta ammanuwaanne ta danddayaa, ta siiquwaanne
ta genccaa, 11ta yedetaanne ta waayiyaa be7adasa.
Anxxookiyaanne, Iqooniyoonenne Lisxxira giyo katamatun

3:8 Kess 7:11

tana gakkidabaanne taani danddayido yedetaa eraasa.
Godai tana he ubbaappe ashshiis. 12Tumatettan Kiristtoos
Yesuusan Xoossaa milatidi de7anau dosiya ubbai yedetettana.
13SHin iita asatinne balettiyaageeti harata balettiiddinne
bantta huuphiyau baliiddi, kaseppe iiti iiti boosona.
14SHin neeni he tumatettaa ooppe tamaaridaakkonne
erada, neeni tamaaridoogaaninne eridoogan minnada
de7a. 15Neeni guutta naatettaasappe doommada Kiristtoos
Yesuusa ammanada, atotettai beettiyo aadhdhida eratettaa
immanau danddayiya geeshsha maxaafata eradasa.
16-17Xoossaa maxaafa ubban Xoossaa Ayyaanai de7ees.
Qassi he maxaafati Xoossau oottiya asi kumettanne
lo77o ooso ubbau giigidaagaa gidana mala, tumatettaa
tamaarissanau, balaa seeranau, mooruwaa suurissanaunne
xillotetta de7uwau zoriyaa immanau maaddoosona.

4 1Taani nena Xoossaa sinttaaninne, paxa de7iya
asaanne haiqqida asaa pirddanau de7iya Kiristtoos
Yesuusa sinttan, qassi a yuussaaninne a kawotettan nena
zorais. 2Qaalaa yoota. Wodee injjetin injjetana xayin,
minnada yoota. Daro danddayan asaa tamaarissaidda
bora, seeranne zora. 3Aissi giikko, asai tumu timirttiyaa
ezggennan ixxiyo wodee yaana. SHin asai bantta amuwaa
kaallidi, siyanau ufaissiyaabaa yootiya tamaarissiyaageeta
gujji gujji shiishshana. 4Eti tumu yohuwaa siyiyoogaa
aggidi, haisiyaa siyanau bantta haittaa wora zaarana.
5SHin neeni ubbaban ne huuphiyaa naaganau bessees.
Waayiyaa danddaya. Wonggeliyaa mishiraachchuwaa
yootiyaagee oottiyo oosuwaa ootta. Xoossaa ashkkaradan,
ne oottiyo ooso ubbaa pola.
6Tana gidikko, taani yarshshettiyo wodeenne qassi
ha de7uwaa aggada biyo wodee gakkiis. 7Taani lo77o
baaxiyaa baaxetaas; ta wottaanne woxxada wurssaas;
ammanuwaakka naagaas. 8Sinttappe taayyo xillotettaa
akiliilee giigi uttiis. Hegaa xillo pirddaa pirddiya Godai
he gallassi taayyo sheedhdhana. Qassi Kiristtoosi
qonccanaagaa dosiya ubbaassappe attin, ta xalaalaassa
gidenna.

3:11 Oos 13:14-52; 14:1-7, 8-20

A Buzo Allaalletubaa

9Taakko eesuwan yaanau minna. 10Aissi giikko,
Deemaasi ha wodiyaa sa7aa dosidi, tana aggidi, Tasalonqqe
giyo katamaa biis. Qerqqiisi Galaatiyaa giyo biittaa bin,
qassi Tiitu Dilmmaaxiyaa giyo biittaa biis. 11Luqaasa
xalaalai tanaara de7ees. Marqqoosi tana oosuwan keehi
maaddanau danddayiyo gishshau, a demmada nenaara
ekkada ya. 12SHin taani Tikiqoosa Efisoona giyo katamaa
kiittaas. 13Neeni yaidda, Xiro7aada giyo kataman
Karppoosaagan taani yeggada yiido ta waaruwaanne
qassi maxaafata taayyo ekkada ya. SHin galbban
xaafettidaageeta ai gidikkonne, ekkennan yooppa.
14Birataa qoxxiya Iskkinddiri tana daro qohiis; Godai
ayyo a oosuwaadan zaarana. 15I nuuni yootiyoogaa keehi
phalqqiyo gishshau, neeni appe nena naaga.
16Koiro tana mootiyo wode, ubbaikka aggi
bayidoogaappe attin, tana ooninne maaddibeenna. Xoossai
hegaa etau qoodoppo. 17SHin taani kumetta kiitaa Aihuda
gidenna asai ubbai siyanau yootana mala, Godai ta
matan eqqidi, taayyo wolqqaa immiis. Qassi gaammuwaa
doonaappekka tana ashshiis. 18Godai tana iitabaa
ubbaappe ashshidi, ba saluwaa kawotettaa sarotettan
efaana; ayyo meri merinau bonchchoi gido. Amin77i.

Wurssetta Sarotaa

19PHirisqqilo, Aqiilanne Henesifooru so asaayyo ta
sarotaa oda. 20Erasxxoosi Qoronttoosa giyo kataman attiis.
SHin Xirofiimoosi sahettido gishshau, Miliixe giyo kataman
a yeggaas. 21Balggoi wodhdhanaappe kase yaanau minna.
Eubuluusi, PHudeesi, Liinoosinne Qilaadee qassi hara
ishantti ubbaikka nena saro saro goosona.
22Godai Yesuus Kiristtoosi ne ayyaanaara gido. Xoossaa
aaro kehatettai inttenaara ubbaara gido. Amin77i.

4:10 Qol 4:14; Pilm 24; 2Qor 8:23; Gal 2:3; Tit 1:4
4:11 Qol 4:14; Pilm 24; Oos 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Qol 4:10
4:12 Oos 20:4; Efis 6:21-22; Qol 4:7-8 **4:13** Oos 20:6
4:14 Maz 62:12; 1Xim 1:20; Rom 2:6 **4:19** Oos 18:2; 2Xim 1:16-17
4:20 Oos 19:22; 20:4; 21:29; Rom 16:23

PHauloosi
Tiituyyo
Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

Tiitu Aihuda gidenna asa gididi, guyyeppe Kiristtinnaa ammanuwan laamettiis. Laamettidi PHauloosi Wonggeliyaa kiitaa oottiyo wode, matan de7idi, he oosuwaa maaddida asa. He wode Tiitu woosa keettaa xeellanaunne naaganau, Qarxxeese giyoosan attiis. A kiitai heezzu waanna waanna yohota sinttan wottees.

Koiro woosa keettaa kaalettiyaageeti Qarxxeese asatu aifiyan ai mala eeshshai de7iyoogeeta gidanau koshshiyaakko Tiita akeekissiis. Naa77anttoi woosa keettaa giddon de7iya dumma dumma asatu citaa, cima attumaasaa, yelaga attumaasaanne Godaassi oottiya dumma dumma asaa waati tamaarissanau bessiyaakko Tiita zoriis. Wurssettai qassi ammaniya asaa eeshshaabaa, saruwaaninne siiquwan de7ana de7uwaabaa, woosa keettaa giddoppe ooshshaa, palamaanne shaahuwaa xaissanabaa Tiitussi zoriyaa immiis.

---

1 [1]Yesuus Kiristtoosi kiittido taani PHauloosi, Xoossaa aillee, ha dabddaabbiyaa xaafais. Xoossai doorido asau ammanoi de7anaadaaninne Xoossaa tumatettaa eraakko eta kaalettanaadan taani doorettada kiitettaas.
[2]Worddotenna Xoossai nuuyyo ha merinaa de7uwaa daro wodiyaappe kase immana giis. [3]Xoossai nuna ashshiyaagee likke wodiyan ba qaalan hagaa qonccissiis; i hadarettidi tana azazidoogaadan, taani a qaalaa yootais.
[4]Ammanuwaa issippetettan ta tumu na7aa neeyyo Tiituyyo, Xoossaa Aawaappenne nuna ashshiya Yesuus

Kiristtoosappe, aaro kehatettai, maarotettainne sarotettai gido.

Tiitu Qarxxeesen Oottiyo Oosuwaa

5 Taani nena Qarxxeesen aggada yiidoogee, neeni attidabaa giigissanaassanne, taani azazidoogaadan, katama ubban woosa keetta cimata dooranaassa. 6 Cimai borettennaagaanne issi machchee xalaalai de7iyoogaanne ammaniya naati de7iyoogaa gidanau bessees; a naati miishsha mooriyoobaaninne woi azazettennan ixxiyooban asi amassalennaageeta gidanau bessees. 7 Aissi giikko, he cimai Xoossaa oosuwaa azaziya alaafe gidiiddi, borettennaagaa, otorettennaagaanne elle hanqqettennaagaa gidanau bessees; qassi mattottennaagaa, sugennaagaanne yorattennaagaa gidanau bessees. 8 SHin imattaa mokkiyaagaanne lo77obaa dosiyaagaa gidanau bessees; qassi akeekanchcha, xillo, geeshshanne bana naagiyaagaa gidanau bessees. 9 Ammanettiya de7oi beettiyo timirttiyaara giigiya qaalaa i mintti oiqqo. Yaatikko harata tumu ammanuwaa tamaarissiyoogan minttettanaunne qassi hegaa ixxiyaageetakka zoranau danddayana.

10 Aissi giikko, azazettennaageeti, pattennabaa haasayiyaageeti, harata cimmiyaageetinne qaxxarettidaageetu bagga gidiya daro asati de7oosona. 11 Eti tamaarissanau bessenna pokkiya ogiyan miishsha demmanau tamaarissiyoogan keetta ubbaa mooriyo gishshau, eta haasayaa teqqana bessees. 12 Eta giddoppe issoi, hananabaa yootiya etaagee, “Qarxxeese asai ubba wode, worddanchcha, iita do7anne yoranchcha qassi azalla asa” yaagiis. 13-14 I markkattidoogee tuma; hegaa gishshau, neeni etassi mino ammanoi de7anaadaaninne qassi Aihudatu haisiyaanne tumaa ixxida asatu azazuwaa eti siyennaadan, eta minttada seeranau bessees. 15 Bantta huuphen geeshsha gididaageetussi ubbabaikka geeshsha; shin tunatussinne ammanennaageetussi eta wozanaa qofainne eta zoriya wozanai tunido gishshau, etau aibinne geeshsha gidenna. 16 Banttau eti Xoossaa eriyoogaa qoncciyan yootoosona; shin eti sheneyiyaageeta,

---

1:4 2Qor 8:23; Gal 2:3; 2Xim 4:10 **1:6-9** 1Xim 3:2-7

azazettennaageetanne lo77o ooso ubbaukka giigennaageeta gidiyo gishshau, bantta oosuwan a erokko goosona.

Geeshsha Timirttiyaabaa

2 1SHin neeni de7uwaa demmanau giigiya timirttiyaa tamaarissanau bessees. 2Cima attumaasai ammanuwan, siiquwaaninne danddayan mino gidanaadan, qassi mattottennaagaa, woppu giidaagaanne banakka naagiyaagaa gidanaadan zora. 3Hegaadankka cima maccaasai geeshsha de7o de7iya maccaasatudan haniyaagaa, zigirennaagaa, woine eessassi haarettennaagaanne lo77obaa tamaarissiyaagaa gidanau bessees. 4-5Eti Xoossaa qaalai borettenna mala, bantta keettaawatanne bantta naata siiqiyaageeta, banttanakka naagiyaageeta, geeshshata, bantta keettan oottiyaageeta, kehatanne bantta keettaawatussikka azazettiyaageeta gidana mala, yelaga maccaasaa tamaarissona.

6Hegaadankka yelaga attumaasati banttana naagana mala zora. 7Neeni ne huuphenkka lo77o ooso ubban etau leemiso gida; neeni tamaarissiyoogankka ammanettiyaagaanne kiphata gida. 8Ne morkketi nuna zigiriyoobai etassi xayiyo wode eti yeellatana mala, neeni borettenna lo77o haasayaa haasaya.

9Ailleti bantta godatussi azazettana malanne, etaara palamettennan ubbaban eta ufaissana mala zora. 10Eti bantta godatuppe wuuqqenna mala, qassi nuna ashshiyaa Xoossaabaa tamaarissiyoogaa ubbaban galatissanau, bantta oottiyo oosuwan ubba wode lo77onne ammanettiyaageeta gidiyoogaa bessana mala, eta zora.

11Aissi giikko, Xoossai asa ubbaa ashshiya ba aaro kehatettaa qonccissiis. 12He aaro kehatettai nagara oosuwaanne ha sa7aa amuwaa nuuni agganaadaaninne nu huuphiyaa naagidi, ha sa7an Xoossaa milatidi, xillotettan de7anaadan, nuna tamaarissees. 13Nuuni nu gita Xoossai, nuna ashshiya Yesuus Kiristtoosi beettana giido anjjettida bonchcho gallassaa naagoos. 14Iita ooso ubbaappe i nuna wozanaunne lo77obaa oottanau amottiya ba geeshsha asa kessanau, nu gishshau, ba huuphiyaa immiis.

2:14 Maz 130:8; Kess 19:5; ZarW 4:20; 7:6; 14:2; 1PHe 2:9

15Neeni hagaa tamaarissa, ne kumetta maatan zoranne
seera; ooninne nena karoppo.

Ammaniya Asi Oottiyo Oosuwaa

3 1-2Eti deriyaa haariyaageetussinne godatettai
de7iyoogeetussi haarettanau, azazettanaunne lo77o
ooso ubbaa oottanau giigettanaadan eta hassayissa;
qassi eti oonanne cayenna mala, palamettenna mala,
asa ubbaa ashkketettaanne doshotettaa bessiyaageeta
gidanaadan zora. 3Aissi giikko, nuuni kase nu huuphenkka
eeyyata, azazettennaageeta, baliyaageetanne amossinne
dumma dumma ufaissaassi ailledan haarettiyaageeta;
qassi iitatettaaninne qanaatiyan de7iyaageeta; asan
ixettiyaageetanne issoi issuwaakka ixxiyaageeta. 4SHin
nuna ashshiya Xoossaa kehatettainne asa i siiqiyoogeenne
beettido wode, 5i ba maarotettaadankka, ooratta
yeletaassi haniya meechchaaninne Geeshsha Ayyaanan
ooraxxiyoogan nuna ashshidoogaappe attin, nuuni xillo
oosuwaa oottidoogaana gidenna. 6-7Xoossai ba aaro
kehatettan nuuni xillanaadaaninne, i immana giido
merinaa de7uwaa laattanaadan, nuna ashshiya Yesuus
Kiristtoosa baggaara Geeshsha Ayyaanaa nu bolli
darissidi tigiis. 8Ha haasayai ammanettidaagaa; Xoossaa
ammaniyaageeti lo77o oosuwaa oottanau giiganaadan,
ha yohuwaa etassi neeni minttada yootanau koyais;
hageeti asau lo77onne go77iyaageeta. 9SHin eeyyatetta
palamaappe, zare qoodiyoogaappe, walassaappenne
higgeban ooyettiyoogaappe naagetta. Aissi giikko,
hegeeti go77ennaageetanne allaalle kessennaageeta.
10-11SHaahotetta medhdhiya urai geella asa gidiyoogaanne
ba huuphiyan pirddidi nagaraa oottiyoogaa erada, issitoo
naa77utoo a seeridoogaappe guyyiyan, hegaa milatiya
asappe shaahetta.

Wurssetta Zoriyaa

12Taani Arxxemaasa woi Tikiqoosa neekko kiittiyo wode,
neeni taakko Niqophiliyoona yaanau minna. Aissi giikko,
taani balgguwaa yaani shaaccanau qofaa qachchaas.

3:12 Oos 20:4; Efis 6:21-22; Qol 4:7-8; 2Xim 4:12

13Higgiyaa eriya Zemaasinne Aphiloosi ogiyaa biyo wode,
etassi aibinne paccenna mala, eta loitta maadda. 14Nu
asaikka pattenna asa gididi attenna mala, bana keehi
koshshiyaabaa demmanau, lo77o oosuwaa minnidi
oottiyoogaa tamaaro.
15Tanaara de7iya ubbati nena saro saro giidosona. Nuna
ammanuwan siiqiyaageeta saro saro ga. Xoossaa aaro
kehatettai inttenaara ubbaara issippe gido. Amin77i.

3:13 Oos 18:24; 1Qor 16:12

PHauloosi
Pilimoonayyo
Xaafido Kiitaa

Gidduwaa Erissuwaa

Pilimooni erettida ammaniya asa; i Qollasiyaasa woosa keettaa asa gidennan waayi aggana. Pilimoonayyo Anaasimoosa giyo ashkkarai de7ees. He ashkkarai ba godaappe betidi biido wode, qasho keettan de7iya PHauloosaara gaittiis. Anaasimoosi PHauloosa baggaara Yesuusa ammaniis. PHauloosi Pilimoonassi xaafido kiitai Pilimooni guyye simmidi biiddi de7iya ba ashkkaraara sigettanaadan, hegaa hassayissiyaagaa. Hegaa bollikka ha77i Anaasimoosi ammaniya asa gidido gishshau, hegaappe sinttan ammaniya ishadan a mokki ekkanaappe attin, ashkkaradan a qoodennaadan ayyo odees.

1Taani PHauloosi, Yesuus Kiristtoosa gishshau qashuwan
de7iyaageenne nu ishaa Ximootiyoosi, nunaara oottiya
nuuni siiqiyo Pilimoonayyo, 2ne sooni shiiqiya woosa
keettaayyo, nu michchee Afiibiyyoonne nunaara issippe
de7iya wotaaddaraa Arkkipoosayyo ha dabddaabbiyaa
xaafoos.
3Xoossaa nu Aawaappenne nu Godaa Yesuus
Kiristtoosappe aaro kehatettainne sarotettai intteyyo gido.

Pilimoona Siiquwaanne Ammanuwaa

4-5Neeni geeshshata siiqiyoogaanne Godaa Yesuusa
ammaniyoogaa taani siyiyo gishshau, Xoossaa woossaidda
nena hassayiyo wode ubban, ta Xoossaa galatais. 6Neeni ne

---

2 Qol 4:17

ammanuwaa haratuura shaakkiyoogee nuuyyo Kiristtoos Yesuusa baggaara yiya lo77obaa ubbaa erissana mala, taani Xoossaa woossais. 7Aissi giikko, geeshshatu wozanai ne oosuwan minnido gishshau, ta ishau, taani ne siiquwan daro ufaissaanne minttettuwaa demmaas.

Anaasimoosi Pilimoonakko Simmido Simuwaa

8Hegaa gishshau, neeni oottanau bessiyaabaa oottana mala, taani nena azazanau Kiristtoosa baggaara xalikkokka, 9taani PHauloosi cimidaagee, Kiristtoos Yesuusayyo ha77ikka qashuwan de7iyaagee, siiquwaa gishshau, nena woossais. 10Taani qashuwan de7aidda ayyo aawa gidido ta na7aa Anaasimoosa gishshau, nena woossais. 11I kase nena go77enna; shin ha77i nenakka tanakka tumu go77ees.

12-13Taani wozanappe dosiyo Anaasimoosa neekko yeddais. Taani wonggeliyaa gishshau qashetta uttidaashin, ne gishshaa tau oottidi, tana maaddana mala, ta matan a ashshanau koyais. 14SHin neeni ne shenedan oottanaagaa koyaisippe attin, nenaara zorettennan wolqqan ainne oottanau koyikke.

15Anaasimoosi guutta wodiyaa neeppe shaahettidoogee, ooni erii simmidi, ubba wodekka nenaara de7anaassakkonne. 16Simmi hagaappe sinttau Anaasimoosi aille gidenna; shin ailleppe i keehi aadhdhees; i taayyo ai keena siiqo ishee! Qassi i neeyyo asa baggaarakka Godaa baggaarakka ai keena aadhdhida isha gidanddeeshsha!

17Simmi neeni tana ne lagge giyaabaa gidikko, tana mokkiyoogaadan, a mokka. 18I neeyyo mooridobai woi a bolli neeyyo acoi de7ikko, taappe qanxxuwaa ekka. 19He acuwaa taani qanxxana gaada, taani PHauloosi ta kushiyan xaafais. Neeni tau ne shemppuwaa acota uttidoogaa taani nena hassayissanau koshshenna.

20Ee ta ishau, Godaa baggaara neeppe go77a demmanau koyais. Kiristtoosa baggaara tana minttetta. 21Taani giidoogaappe daruwaa neeni oottanaagaa erada, qassi ne tau azazettanaagaakka ammanada, hagaa neeyyo xaafais.

22Qassi intte he sohuwaarakka taayyo imatti shemppiyo keetta giigissite. Aissi giikko, Xoossai intte woosan tana intteyyo guyye zaaridi immana gaada qoppais.

---

10 Qol 4:9

Wurssetta Sarotaa

23Kiristtoos Yesuusa gishshau, tanaara qashuwan de7iya
Eppaafiri nena saro saro gees. **24**Qassi tanaara issippe
oottiya Marqqoosi, Arisxxirokoosi, Deemaasinne Luqaasi
nena saro saro goosona.
25Godaa Yesuus Kiristtoosa aaro kehatettai intte
ayyaanaara gido.

23 Qol 1:7; 4:12 **24** Oos 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; 19:29; 27:2; Qol 4:10, 14